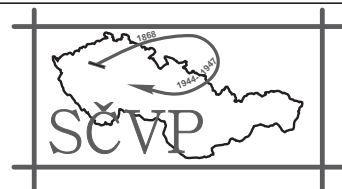

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

03/2013

OZNÁMENÍ regionu Litoměřice

Region Litoměřice oznamuje, že VÝROČNÍ ČLENSKÁ SCHŮZE se bude konat v pátek dne **8. března 2013 od 10 hodin** v restauraci Koliba na Zahradě Čech v Litoměřicích. Na této schůzi budou mít členové m.j. příležitost vyrovnat členský příspěvek 200 Kč na rok 2013. Jménem regionu všechny členy a jejich přátele srdečně zve

Daniela Zelenková, jednatelka

Ze zasedání CSV SČVP

Na únorovém zasedání celostátního výboru byly schváleny: zpráva paní předsedkyně, zpráva o hospodaření a zpráva revizní komise. Bylo rovněž uděleno čestné členství SČVP paní Kamile Ondrové.

Dále byli do Předsednictva SČVP kooptováni L. Engel; J. Kolářová; Z. Novotná; M. Průšová a L. Sazeček a tím byl navýšen počet členů Předsednictva z 11 na 13.

Bylo doporučeno všem členům na všech úrovních zajišťovat výběr příspěvků, využívat veřejné zdroje a finanční prostředky k zajištění naší činnosti, oslav, ale i k vydávání volyňské literatury.

Všechny informace ze zasedání, stejně jako mnohé další najdete na našich webových stránkách. *red.*

Oprava

Přibližně zde v těchto místech byl v minulém čísle článek „Příběh mého strýce“, kde hned v první větě - „Přesně před ústupem rudé armády na polské území Poláci vyhlásili mobilizaci.“ - autor udělal faktografickou chybu. Správně mělo být **vstupem**.

Redakce Zpravodaje

Slavuta a rod

Sanguszko-Lubartowicz

Velice mě zaujal článek krajanky Soni Novákové o této šlechtické rodině. Vzpomíná na ten rod zrovna tak dobře, jako polský historik Alexy Siemionow. Tato větev Sanguszko-Lubartowicz má své počátky u Gedymina Lubarta, knížete luckého a vladimírského. Jeden ze Sanguszků, pocházející z kovelské větve, různými snad nekalými úmysly, vyměnil Kowel s královnou Bonou za Spolany, Obolce a Herwol. První z této větve se smířil s katolickou církví a na svém panství nestrpěl schizmatiky. Od té doby (cca 1630) ta kowelská větev se psala Sanguszko-Lubartowicz na Białym Kowlu, Zaslawiu i Smolanach.

Polský šlechtický rod Sanguszko, byl vždy věrný heslu: „*Bóg, Honor i Ojczyzna*“. Zapojovali se Sanguszkowie do každého odboje za svobodu anebo obnovení Polska. Předka rodu Eustacha Sanguszka pozval v roce 1810 na jednání car Alexandr. Nabídl mu, aby dělal prostředníka mezi ním carem a Poniatowskim. Sanguszko měl přemluvit Poniatowského, aby nešel s Napoleonem proti Rusku. Mlhavě nabízel Polsku samostatnost, když Poniatowski přejde s polskou armádou na jeho stranu. Poniatowski to odmítl a San-

guszko na to vstoupil do polské armády a s Napoleonem se dostal až do Moskvy. Po porážce Napoleona byl car Alexandr velice milostivý k Sanguszkovi a i jiným Polákům. Nepotrestal je a oni se mohli vrátit zpět na svá panství. Eustach Sanguszko se vrátil k rodině do Slavuty a celých příštích 10 roků zveleboval poničené hospodářství. V roce 1823 za ním přijel soused a nabádal ho ke vstupu do ilegální protiruské organizace. Po zkušenostech s napoleonským tažením Sanguszko nabídku odmítl.

V roce 1830 dospěl Eustach Sanguszko k názoru, že nastala doba kdy bude možné svrhnout nenáviděný ruský útlak. Sám byl již dosti starší a tak dospěl k tomu, že vlasti musí sloužit synové. Jeho mladší syn Władysław měl své majetky v Galicii a byl rakouským občanem. Kdyby byl zajat Rusy, tak by ho museli propustit. Horší to bylo se synem Romanem.

V roce 1820 navštívil Volyň car Alexandr I. Eustach Sanguszko, jako maršálek šlechty volyňské gubernie, musel s celou rodinou jet přivítat cara do Žitomíru. Car okamžitě jak uviděl mladého Romana Sanguszka poručil, že musí do carské gardy. Mladý Roman byl velice urostlý a fešný mladík. V Petrohradě sloužil v jezdeckém pluku osobní doprovod cara. Sloužil tam 3 roky.

Po službě u cara se vrátil do Slavuty a pomáhal otci vést hospodářství. Po krátkém čase se mladý fešák zamiloval do krásné a bohaté panny Natalie Potocké. V roce 1828 měli svatbu. V listopadu 1830 mladá manželka zemřela při porodu dcery Marie. Zoufalý vdovec zanechal domov a odešel do kláštera kapucínů v Ostrogu.

Když došla na Volyň zpráva, že vypuklo Listopadové Powstání, otec Eustach se vypravil za synem do Ostrogu. Zde, v klášteře přemluvil syna, aby se přihlásil k povstalcům, že je to jeho vlastenecká povinnost.

Za velmi krátký čas již sloužil v brigádě gen. Jankowskiego. Byl to prý velice statečný bojovník. Bohužel, v jedné z bitev byl raněn a dostal se do ruského zajetí. A zde byl demaskován jako bývalý carský gardový důstojník. Dostal se před soud. Rodina podplatila soudce a ty mu šli vstříc. Naváděli ho, aby řekl, že to udělal ze zoufalství a psychického vyčerpání v souvislosti se smrtí manželky. Nemohl to přenést a chtěl padnout v boji. Hrdý mladý Sanguszko, polský vlastenec, prohlásil: „*Vše, co jsem učinil, učinil jsem z vlasteneckých pohnutek!*“. Soudcům nic jiného nezbylo, než ho odsoudit k mnoholetému vyhnanství na Sibiř a tam si odbyvat vojenskou službu jako řadový voják. Car Mikuláš I. napsal, že odsouzený musí vykonat cestu na místo věznění pěšky a v okovech. Cesta do Tobolska byla přibližně 7.000 km. Tak kníže Sanguszko na podzim 1831 vyrazil na tu strastiplnou cestu ve společnosti vrahů a vyvrhelů lidské společnosti.

Na té strašné cestě ho potkala polská šlechtična Róza Sobańska, které se podařilo dostat manžela z vyhnanství, rozmlouvala s

panem Sanguszkem. K útěše mu věnovala knížku „*O následování Krista*“. Byla to pro něho velká útěcha. Znáмым vyprávěla o strašném zbídačení knížete. Ten totálně vyčerpaný dorazil do Tobolska v říjnu 1832. Zpráva o týrání šlechtice Sanguszki carem Mikulášem I. oběhla celou Evropu. Dokonce britská sněmovna odsoudila nelidské chování cara k Polákům.

Po několika letech věznění na Sibiři, byl Sanguszko přemístěn na Kavkaz. Byl donucen bojovat proti kavkazským horalům, kteří bránili svou nezávislost. V bojích byl dvakrát raněn, obdržel kříž sv. Jiří a byl dokonce povýšen do důstojnické hodnosti. Zde se setkal s jiným polským vyhnancem, který o něm velice hezký psal ve své knize: „*Szkice Kaukazu*“.

Konečně mu po 10 letech pobytu ve vyhnanství povolili práci v civilní službě. Pracoval v Moskvě jako úředník. V té době se s ním splášili koně, byl vážně poraněn a ztratil sluch. Po smrti otce v roce 1844 se mu podařilo sehnat potvrzení, že je naprosto neschopen práce v úřadě. To mu pomohlo, že se v roce 1845 mohl vrátit na Volyň a převzít po otci statky.

Na svých volyňských statcích velice dobře hospodařil. Dle spisovatele A. Siemionowa jeho prvním krokem bylo, že na svých statcích zrušil (pańszczyznu) robotu. Také pokračoval v chovu arabských koní, zavedenou jeho otcem. Byl pionýrem cukrovarnického průmyslu na Volyňi. Založil (vybudoval) cukrovar v Šepetovce, Antoninách a Křemečuku. Mimo jiné velice rozšířil otcovskou knihovnu a slavutský archiv.

Plná práva a šlechtický titul mu vrátil car Aleksandr II. v roce 1857. Po druhém sňatku se mu narodil syn Roman. Z prvního sňatku měl dceru Marii. Roman Sanguszko senior zemřel v roce 1881 ve Slavutě. Osud jeho syna, knížete Romana Sanguszki juniora, byl v roce 1918 mnohem hroznější nežli otce.

Sanguszko Slawuta! Všeobecně uctívány a pozorností obklopený, důstojný ve své bezmocnosti osmdesátiletý stařec Roman Sanguszko byl bez důvodu zavražděn tisícíhlahlým davem. Vraždili, aniž by věděli koho zabijí a proč vraždí. Všechno bohatství, zámek který odolal staletím počínaje, obrovská knihovna, malby věhlasných malířů a jiné nevyčíslené kulturní hodnoty, vše zničili a spálili. Mstě chátry neuniklo ani stádo arabských koní. Tak na to vzpomíná ve své knize „*Požoga*“ paní Zofia Kossak-Szczucka.

K napsání tohoto článku mě doslova vyprovokovala krajanka Soňa Nováková se svým článkem „Slavuta“. Velice rád bych s ní navázal spojení. V literatuře, kterou mám je, že Roman Sanguszko se oženil podruhé. Není tam, kdo byla jeho druhá manželka.

Prosím Vás paní Soňa Nováková, zkusme to rozluštit. Václav Kytl, ul. Kostelní 93, 431 56 Mašfov. Děkuji předem.

Václav Kytl

Ze Senátu ČR VOLYŇŠTÍ ČEŠI A KOLEKTIVIZACE

Mgr. Tereza Ničová - dokončení

Ined po návratu do republiky se o reemigranty začaly zajímat politické strany, které v nich viděli masu potencialních voličů. Komunistická strana, která se před rokem 1948 pokoušela dravou kampaní získat a ovlivnit většinu národa nezapomněla ani na volyňské Čechy. Komunističtí agitátoři se ve snaze navázat s „Volyňáky“ kontakt pouštěli do terénu přímo do vesnic, pořádali konferenční, psali propagační články do tisku a účastnili se reemigrantských sjezdů.

Češi z Volyně, kde na vlastní kůži zažili zemědělskou politiku komunistické strany, byli ovšem v důvěře ke KSČ velmi rezervovaní a slibům o jediné politické straně, která brání zájmy drobného rolníka, nevěřili. Funkcionáři KSČ se snažili své voliče ze všech sil přesvědčit, že v československá cesta se bude ubírat jinými směry než sovětská. V roce 1947 to potvrdil i komunistický ministr zemědělství Julius Ďuriš v tzv. Hradeckém programu: „Půda patří tomu, kdo na půdě pracuje... ministerstvo zemědělství trvá na tom, aby v práve připravované ústavě naší republiky bylo ústavně zajištěno vlastnictví půdy do 50 ha. Tím skončí zneklidňování, že chceme dělat kolchozy a sovchozy.“ A v horečnatých únorových dnech roku 1948 to dokonce prohlásil i Klement Gottwald: „Je nutno, aby v nové ústavě bylo výslovně napsáno, že soukromé vlastnictví k půdě těm, kdož na ni pracují, je ústavně zaručeno a aby tak rázné a jednou provždy byly vyvráceny povídky o tom, že někdo u nás chce na vsi zavádět nějaké kolchozy.“

U volyňských Čechů toto přesvědčování nepadlo na úrodnou půdu. Snažili se okolí varovat před socialistickou politikou, ale svými protisovětskými a tedy i protikomunistickými názory vyvolávali v tehdejší atmosféře jen podezřívavost a nedůvěru. Je logické, že se s těmito postoji stali trnem v oku komunistické straně. Dostali se do hledáčku orgánů státní bezpečnosti a kontrarozvědky. Státní bezpečnost prakticky ovládaná funkcionáři KSČ se ještě před únorovým převratem zaměřila na fungování Svazu Čechů z Volyně, který považovala za silně zaměřený proti SSSR a socialistickému režimu. Po roce 1948 přikročila přímo k vyšetřování jednotlivých osob účastnících se na Volyni odboje.

Není tedy těžké uhodnout komu je adresován další Gottwaldův projev o kolektivizaci zemědělství a kdo jsou ti lidé, kteří na vesnicích straší zakládáním kolchozů: „Jednoduše chceme, aby vám už nikdy nikdo nemohl lhát o tom, že se u nás budou dělat kolchozy. Napříště pamatujte, že každý, kdo k vám přijde s takovým šuškaním na vesnici, patří k záškodníkům a rozvratníkům, které jsme právě z našeho veřejného života vyhnali, a žeňte ho také svinským krokem!“

Je rozpoznatelná tendence strany mít volyňské Čechy pod dohledem, nejednotné a podmaněné. Na jedné straně usilovala o jejich vstup do JZD a uvažovala se o návrhu ministerstva práce, že by měl být členům IV. typu JZD prominut zbytek ceny za příděly. Ve stranickém tisku i Věrné strážní vycházely propagační články o vzorných volyňských družstevnících.

Na straně druhé tu vznikala linie, která chtěla nepoddajné „Volyňáky“ eliminovat. StB byla přesvědčena, že 95 % volyňských Čechů má negativní postoj k režimu, k lidové demokratickému zřízení i k SSSR a od svého příchodu do republiky jsou zaujati proti zavádění socialistických metod práce na vesnici. Jedním z mnoha způsobů, jak se KSČ vypořádávala s nepřáteli na venkově, byl ekonomicko-byrokratický nátlak. Devastující praktiky jako neustálé zvyšování dodávek, povinný výkup zemědělských strojů, scelování půdy, seznamy kulaků, nakonec i přesídlování nepohodlných osob vyústili do řady politických, mnohdy zcela vykonstruovaných procesů.

Detailní rozebrání všech politických procesů, do nichž byli zařazeni volyňští Češi, by vydalo na samostatný příspěvek, proto zde v krátkosti zmíním jen některé. Jedná se o první monstrproces po únoru 1948, který vycházel z tzv. Mostecké špionážní aféry, a sice o proces s Pravomírem Reichlem, v kterém figurovali bývalí příslušníci československého armádního sboru v SSSR. V listopadu 1948 se konal na Žatecku další soud s Judexovou odbojovou protikomunistickou organizací, kde tři čtvrtiny obžalovaných tvořili volyňští Češi. Dále to byla kauza s bratry Hovorkovými také na Žatecku, proces se zemědělci ve Staňkovicích a odhalení ilegální skupiny v Podbořanech. Volyňští Češi byli také dávani do souvislosti s nejznámější kulackým monstrprocesem v Babicích. Soudní perzekuce se reemigranti nevyhnuli ani v jižních a západních Čechách, na Kladensku, na Ústecku a na Moravě.

Mnoho volyňských Čechů skončilo, po roce 1948, zbaveno všech lidských práv a svobod v krutých vyšetřovacích vazbách StB, ve vě-

zeních, v lágrech, v uranových dolech či na popravišti, stejně jako jejich předci, příbuzní či přátelé za kolektivizace v Sovětském svazu. Historie se v tomto případě opakovala s mrazivou přesností.

Koncem padesátých let byl československý venkov zkonsolidován, až na malé výjimky, které by se hledali stejně těžko jako ona pověstná jehla v kupce sena. Vesnice zesocializovány. Od počátku šedesátých let již v každé vesnici či alespoň spádové oblasti funguje družstvo či státní statek, jako zástupce socialistického sektoru. Rokem 1960 kolektivizační politika nekončí, jen se otevírá její nová kapitola založená na sdružování stávajících JZD a budování gigantických družstevních kolosů. Zemědělství se zcela odvrací od tradičních výrobních forem a stává se ohromnou utopickou továrnou venkova.

Je dějinným paradoxem, který by měl být připomínán, že volyňští Češi si prošli hrůzami kolektivizace hned dvakrát. Z jednoho domova před násilnou komunistickou politikou utekli, aby je v druhém opět dostihla. Viděli, jak se k nim praktiky nuceného znárodnování neodvratně blíží, znali také následky a věděli, že tuto děšivou mašinérii nemohou zastavit. Když pro nic jiného, tak pro svou nezlomnost, hrdého ducha, vůli k životu a obrovské lidské ztráty by nemělo být toto etnikum nikdy zapomenuto.

Seznam použitých pramenů a literatury:

Prameny: Ďuriš, Julius: Hradecký program. Praha 1947; Rudé právo, 1948; Věrná stráž, 1952; Zemědělské noviny, 1948.

Literatura: HOSTIČKA, VLADIMÍR: Volyňští Češi a jejich perzekuce v Sovětském svazu. In: Dufek, Vladimír (ed.): Kapitoly z dějin volyňských Čechů. Praha 1997.

NĚMCOVÁ, LIDMILA: Družstevní principy a zemědělské družstevnictví. In: Rašticová, Blanka (ed.): Osudy zemědělského družstevnictví ve 20. století. Uherské Hradiště 2002.

TOPINKA, JAN: Specifika kolektivizace v československém pohraničí 1949 – 1960. In: Rašticová, Blanka (ed.): Osudy zemědělského družstevnictví ve 20. století. Uherské Hradiště 2002.

VACULÍK, JAROSLAV: Dějiny volyňských Čechů III. Brno 2001.

VACULÍK, JAROSLAV: Význam družstevnictví pro české krajiny v zahraničí a reemigranty. In: Rašticová, Blanka (ed.): Osudy zemědělského družstevnictví ve 20. století. Uherské Hradiště 2002.

Přetištěno bez úprav redakce!

Vzpomínka

Dne 19. března 1947 na svátek Josefa jsme odjízďeli z malé vesnice Český Závídiv na Volyni do Čech, letos to bude 66 let.

Cesta do Čech byla dost komplikovaná, v této době byla na Volyni ještě krutá zima, to komplikovalo nakládání na nádraží do poválečných vagonů, které nebyly dost dobré.

Ale tyto těžkosti byly tehdy malicherné, těšili jsme se, že už budeme ve své vlasti. Cesta trvala čtrnáct dní, asi deset dní nám zabrala komplikace cesty ještě na ruské straně a to z různých poválečných nedostatků a problémů. Ovšem překonání hranice přes Slovensko do Čech, to bylo perfektní, po cestě jsme doplnili všechny potřebné zásoby, vodu, krmivo pro dobytek, zdravotní prohlídky (naštěstí nikdo nebyl nemocen, nebo se nepřiznal). Ale nejvíce posloužilo po tak dlouhé době teplé jídlo, které bylo připraveno už na příjezd transportu.

Už jsme byli doma v Čechách, v těch Čechách které jsme znali jen z obrázků a knih, které nám posílal náš strýc Karel Kuchyňka, starosta města Kročehlavy u Kladna, také Lány patřily pod jeho pravomoc.

Ty jeho časopisy a knihy, které tenkrát posílal, měly na titulní stránce vždy panorama Mělnického zámku. Už tenkrát jsem měla v oblíbě toto panorama zámku a jeho rozsáhlé vinice. Byl to můj dětský sen, vidět to na vlastní oči. Stalo se, můj sen se splnil, žijeme na Mělníku už 51 let. Mám ráda Mělník a moje rodina také, všichni se tu cítí opravdu doma. Jsou tu hodní lidé, poznala jsem to při povodni a také, když mi zemřel manžel.

Štěstí a pevně zdraví všem. 24. 2. 2013

Irena Čáscarová

Statečná to žena

V době, kdy fašisté prchali před útoky Sovětské armády a fronta se odehrávala někde okolo Rovna, naši obec Sofievku II. přepadla Maďarská jízdní kavalerie, možná v množství roty, či dokonce jednoho praporu. Přijeli na zubožených a vyhládlých koních a počali drancovat již od prvního domu od okresního města Verba. Bez rozpaků, či souhlasu vlastníků hospodářství vstupovali na dvory a zajímali je hlavně chlévy kde byli ustájeni koně, do stodol pro seno a také do špejcharu, či na půdu, kde drancovali hlavně oves, či ječmen. Z chlévů vyvedli koně a ze svých nejvíce zubožených koní předávali

sedla a další jejich potřeby na tyto koně ukradené od sedláků. Pokud některý hospodář se proti jejich počínání bránil, dostal pořádnou nakládačku od Maďara koženým bičikem na koně. Tu a tam někomu zanechali své koně, které už nebyli schopni ani chodit, natož běžet, ale většinou své koně přivázali ke koni ukradenému a odjeli. Pro mnohé další rodiny bylo velkým štěstím, že Maďaři začali drancovat už od prvního statku od okresního města, aniž by uzavřeli druhý konec vesnice. Jinými slovy únikovou cestu na Ukrajinskou Bělohrudku a do lesů.

Dalším velkým štěstím pro sedláky dolní části obce byla skutečnost, že v kritickou dobu kdy Maďaři drancovali už na počátku obce, z okresního města Verba jel na svém krásném kole Slávek Mikulecký, náš soused, a když viděl a slyšel co se na horním konci obce děje, upaloval dolů a všem koho viděl i neviděl křičel... „*utíkejte s koňma, nahoře je kradou Maďaři!*“ A skutečně toto varování mnoho koní sedlákům zachránilo. Také na mě Slávek křičel abych to honem řekl tátovi. Otec nezaváhal a společně s otcem Slávka koně odvázali a jen tak s ohlávky koní prchali do lesů. Otec mi ještě řekl abych běžel ke strýci a také ho informoval. Ač jsme měli koně dva hnědáky, otec ujel jen na tom pětiletém a toho staršího, čtrnáctiletého nechal doma. Otcovo bratr nebyl doma, jen teta Marie a ta byla z mé zprávy celá nešťastná, strýc prý je u Kroba ve Verbě, opravuje a připravuje sekačku hrstkovku na žně. Nezaváhala ani na chvíli, a ač pouze v šatech, koně nádherného bělouše jen s ohlávku vyvedla z chléva a celá ustrašená mi řekla: „*Jiříku pojď mi pomoci nasednout...* Nasedla a ještě zavolala: „*a modli se za mě, abych nespadla!*“ Útek se skutečně podařil a teta Marie bělouše zachránila.

Úprk tety s koněm zahlédl Maďar a v krátké době byl u našeho hospodářství. Nakolik, jak jsem předeslal, měli Maďaři koně značně zesláblé případného pronásledování tety se vzdal. Neváhal však ještě za tetou asi dvakrát, třikrát vystřelit. Bylo to už dost daleko a tak to vše dopadlo dobře. Pak Maďar koně uvázal u našeho plotu a hnál se k nám do dvora. Mířil rovnou do chléva, kde byl náš druhý kůň. Bez rozpaků ho odvázal a odvedl, přestože mu matka ukazovala na prstech, že už mu je 15 roků, nic nepomohlo. Starý valach byl po zimě odpočatý, vypadal dobře a tak ho Maďar osedlal a i se svým zuboženým koněm odjel mezi ostatní Maďary.

Ani hnědák, na kterém otec uprchl do lesů, se nedočkal konce války a míru. Do našeho obýváku se totiž nastěhoval a bydlel asi dva měsíce vysoký německý důstojník, pravděpodobně inženýr, který byl projektant a pořádkem maloval nějaká opevnění a hlavně bunkry. V pokoji měl totiž rýsovací prkno a tak jako zvědavý klučina jsem mnohé zahlédl. Navíc tento projektant měl k ochraně pobočnicka a představte si, že to byl Vlasovec, což z počátku tajil. Musím přiznat, že to byl fešák a asi i dost inteligentní, protože mluvil perfektně německy a rusky a uměl i polsky a ukrajinsky. Matka měla polské školy a tak s ní mluvil polsky, s otcem a se mnou ukrajinsky. Vlasovec hnědáka stále přikrmoval ovsem a protože na něm jezdit za pracovníky budujícími zákopy, otec situaci podcenil a závoru chléva nezamykal. Při blížící se frontě Vlasovec na hnědáku uprchl. Otec z toho měl málem infarkt.

O odvaze tety Marie se v obci ještě dlouho mluvilo. Věřím, že naše volyňské matky i v jiných případech prokázaly svou statečnost a to už jen tím, jak dokázaly zvládat hospodářství, kdy jim muži odešli do války a navíc se vzorně postaraly o výživu a výchovu svých dětí.

Mgr. Jiří Hubička

Připomínka

Region Brno SČVP pořádá zájezd na Ukrajinu k příležitosti konání oficiálního vzpomínkového aktu v Malíně Českém k 70. výročí vypálení obce!

Celou akci hodláme vybavit z Brna od 4. 7. večer (od Grandu) a vrátíme se na stejné místo 9. 7. večer. V ceně: doprava, 4x nocleh hotelového typu a polopenze! Cena by v neměla překročit 5.000 Kč.

Pro upřesnění kontakt: sazeczek@email.cz; Lubomír Sazeček, Stamicova 288/3, 623 00 Brno; tel 776 310 958.

Akce regionu Žatec - Podbořany v roce 2013

- 6. dubna - sobota - od 11 hod. výroční členská schůze v restauraci „Chrást chmele a piva“, nám. Prokopa Velikého v Žatci.

- 13. července - sobota - od 11 hod. pietní akt u pomníku před hřbitovem k 70. výročí vypálení Českého Malína. Následovat bude celostátní setkání v restauraci Moskva v Žatci. Případné dotazy: tel. 415710734 v po. a ve st. od 10 - 12 hodin. *Olga Nepivodová*

Můj názor (otištěno bez úprav)

Ve Zpravodaji SČVP č. 2 byly publikovány dva protichůdné názory v souvislosti s Doporučením Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel k volbě prezidenta. Obdržela jsem toto Doporučení e-mailem 22. 1. a hned jsem na ně odpověděla. Svou odpověď jsem poslala na všechny adresy, na které bylo zasláno. Odpověď v pořádku odešla, ale nikdo ji nedostal (divně, asi nějaký šotek!).

Vyjádřila jsem s Doporučením zásadní nesouhlas. Hlavní důvod, proč s ním nesouhlasím, je ten, že jsme OBČANSKÉ a nikoli POLITICKÉ sdružení. Znovu jsem si prostudovala Stanovy SČVP a nikde jsem v nich nenašla, že bychom se měli vyjadřovat k politickým záležitostem. Po přečtení Doporučení jako bych se najednou ocitla o šedesát let zpátky, kdy jednotlivci nemohl nic, všechno mu musely doporučit (nařídít) strana a organizace Národní fronty. Jako by někomu nedošlo, že dnes je tomu jinak. Konečně to byla první skutečně svobodná volba prezidenta, kdy každý mohl volit sám za sebe a ne jako člen nějaké strany nebo organizace.

Druhá vážná námitka, kterou mám vůči Doporučení, je ta, že je anonymní a že nebylo projednáno v žádném orgánu SČVP. Jsem členkou Předsednictva Celostátního výboru SČVP, a tak vím, že se o ničem takovém nejednalo. K čemu jsou tedy vrcholné orgány SČVP, když nemají možnost takový závazný dokument projednat?

Navíc hlavní argument sudetští Němci a Benešovy dekrety je už dávno vypčelý (myslím, že něco podobného před lety řekl i M. Zeman). Vždyť to je historie, a proto se jí mají zabývat historici a ne politici, a už vůbec ne občanská sdružení. Pro naši mládež je to něco jako bitva u Lipan. Sudetští Němci jsou rádi, že jsou v Německu. Co by dělali ve zplundrovaném českém pohraničí? A že se jednou za rok sejdou a vzpomínají (pamětníků už taky moc nemají)? Vždyť my se taky scházíme a vzpomínáme na Volyň, a dokonce tam pořádáme zájezdy. A chceme se tam vrátit?

Sdružení, které by se i nadále pletlo do politiky, určitě by nebylo mým sdružením.

PhDr. Miloslava Žáková, ČSČ.

Názory (otištěno bez úprav)

- odpověď na článek MUDr. Bednářové ČSČ. Po přečtení článku ve Zpravodaji 2/2013 mě dobrá nálada opustila.

1/ Doporučoval bych p. MUDr. ČSČ., aby si přečetla v časopise „Národní osvobození“ č. 22, Zvláštní přílohu, ve které kandidát č. 9 na prezidenta ČR, na otázku ocenění bratří Mašínů /loupežných vrahů/ odpovídá: „Poslednímu p. Mašínovi bych vyznamenání udělil, u ostatních jsme to bohužel nestihli.“

2/ Ten kdo veřejně schvaluje brutální loupežnou vraždu se dopouští trestného činu.

3/ Manipulaci si každý vykládá jinak. Transfer je odsun a nikoliv vyhnání nebo genocida, jak rád používá /dle slovníku Landsmanschaftu/ kandidát na prezidenta č. 9.

4/ Dovolím si ocitovat poslední věty Vašeho článku: „Jediné, co mne utěšuje je, že si volyňští Češi udělají vlastní názor a nenechají se manipulovat. Prosím, znovu zvažte své prohlášení.“ *V. Bednář*

Naši jubilanti

reg. Brno: V březnu oslaví 89 let Marie Kyselová a 81 let Jiří Hájek. Oběma oslavencům hodně zdraví a štěstí přeje za region

L. Sazeček

reg. Cheb: V březnu se dožívá 85 let Jiří Máca z Prahy, nyní Cheb; 81 let Slávka Machoňová z Dlouhého Pole, nyní Cheb; 84 let Emilie Tenglerová z Polisek, nyní Těšov. Jménem krajanů chebského regionu zdraví, štěstí a životní pohodu přeje

L. Pancířová

reg. Chomutov: V březnu oslaví 93 let Helena Slavíková z Teremna, bytem v Lomnici u Sokolova. Hodně štěstí a zdraví do dalších let přeje

Jiřina Kačerová a J. Roller

reg. Moravskoslezský: V březnu oslaví 90 let Ludmila Réblová ze Mstěšína, bytem Suchdol n/O; 86 let Olga Čvančarová z Černého Lesa, bytem Sudice; 82 let Libuše Janková z Dembrovky, bytem Ostrava; 80 let Helena Vegrachtová z Hlinska, bytem Hrozova-Slezský Rudoltice; 75 let Teofil Fibich z Novostavce, bytem Bělotín. Všem jubilantům přejeme vše nejlepší, do dalších let hodně zdraví a životní pohodu. Za region

Dr. Vladimír Samec - předs., Marie Seitlová - taj.

reg. Litoměřice: V březnu oslaví 75 let Vladimír Gavrulík z Ostrogu, bytem Lovosice; 70 let Ing. Jiří Bohatec z Českého Boratína, bytem Soběnice; 82 let Anna Holubová z Lipin, bytem Litoměřice; 84 let Anna Černá z Michalovky, bytem Litvínov; 86 let Miroslav Škrabal z Rovna, bytem Litoměřice; 88 let Josef Vyletěl z Mírohoště, bytem Penzion Žižkova 2030, Turnov. Všem jubilantům srdečně přeje pevně zdraví a spokojenost *Daniela Zelenková* jednatelka

reg. Olomoc: V březnu oslaví 88 let Nováková Marie z Moldavy, nyní bytem Nedvězí; 81 let Hryzbičková Emilie z Moldavy, nyní bytem Hněvotín. Všem těmto členům do příštích let přejeme pevně zdraví a spokojenost.

Za region *Vladimír Polák - před. a Miroslav Neraď - člen výb.*

reg. Praha: V březnu oslaví 92 let Zelený Josef ze Strakova Č., nyní Tábor. 89 let Hlaváčková Anna z Těšetic, nyní Velká Bystřice. 86 let Laubová Naděžda ze Zaborolu, nyní Praha 4. 84 let Krejčová Marie z Mirohoště, nyní Praha 9. 70 let Nečas Miroslav z Veverské Bítýšky, nyní Mimoň.

Všem jubilantům přeje za region hodně zdraví, štěstí a životní pohody

Miluše Průšová
reg. Rakovník: V březnu oslaví 87 let Vladimír Lněniček ze Sofievky, bytem Oračov; 85 let Anna Hanková z Újezdce Českého, bytem Kotopeky; 83 let Anna Pitrová z Varkoviče, bytem Šanov; 80 let Helena Nováková z Hulče České; bytem Praha; 75 let Halina Ballardová z Novokrajeva, bytem Nové Strašecí.

Všem jubilantům blahopřejeme a do dalších let jim přejeme pevně zdraví, štěstí a životní pohodu.

Za region *Emilie Šimánková a Josef Krouský*

reg. Šumperk: V březnu oslaví 89 let Helena Novotná-Kocková z Novokrajeva, nyní Velké Losiny; 89 let Marie Kulichová-Maková z Teremna, nyní Azylový dům Šumperk; 88 let Vítězslav Moravec z Kiverců, nyní Vikýřovice; 83 let Vladimír Patera z Knerut, nyní Sobotín; 80 let Emilie Konečná-Doležalová z Koryt, nyní Bludov; Ondřej Matějka z Mirotína, nyní Šumperk.

Všem jmenovaným přejeme pevně zdraví, štěstí i do Nového roku za region Šumperk

Jiřina Žáková
reg. Tachov: V březnu se dožívají 82 let Libuše Richterová z Olšanky, nyní Tachov a 83 let Jiřina Slepíčková z Krupě-Hranice, nyní stříbro. Oběma přejeme mnoho štěstí, zdraví spokojenosti do dalších let za region Tachov

Michlová Alžběta
reg. Žatec: V březnu se dožívají: 65 let předseda regionu Ing. Jaroslav Vodička; dále 65 let Václav Svoboda z Podbořanského Rohozce, bytem Napomyšl; 65 let Vladimír Trnka z Kletečné, bytem Lipno; 65 let Antonín Řepík z Podbořan; 65 let Jiřina Hejdová z Dubčan, bytem Žatec; 75 let Jindřich Fiala z Kvasilova, bytem Klášterec; 80 let Viktor Novotný z Rovna, bytem Most; 80 let Anna Hokešová z Honzovic, bytem Žatec; 80 let Marie Štychová Hošča, bytem Dobřany; 80 let Milada Andělová z Michalovky, bytem Lichnov; 82 let Vlasta Mašková z Pokos, bytem Žiželice; 82 let Vladimír Cejchamr z Jezírka, bytem Sířem; 84 let Pavlína Poliščuková z Hulče České, bytem Žatec; 85 let Evženka Krejčárková z Rovna, bytem Praha; 87 let Vlasta Kašparová ze Zdobunova, bytem Žatec; 89 let Emilie Šimsová z Moldavy, bytem Chrástany u Prahy.

Všem těmto našim členům přejí za náš region hodně zdraví, štěstí a do příštích let hodně spokojenosti.

Kamila Ondrová

Naše řady opustili

region Chomutov: V měsíci únoru zemřela ve věku nedožitých 80 let Marie Svítková z Křivuchy na Ukrajině, bytem v Údlících. Kdo jse ji znali, vzpomeňte si na ni.

Za region *Jiřina Kačerová*

region Žatec: Loni v září zemřela ve věku 82 let Ludmila Vávrová-Kučerová z Novoračína, bytem Nepomyšl. Dne 16. 1. 2013 zemřela v 90ti letech Olga Zahradníková-Průšková z Hrabiny, nyní z Chrástán u Podbořan; dne 23. 1. 2013 po těžké nemoci zemřel v 92 letech dlouholetý člen Rostislav Jankovec z Kupičova, nyní ze Žatce; dne 2. 2. 2013 nás náhle opustila ve svých nedožitých 89 letech Olga Djačuková-Kuncová z Hrušvice, nyní ze Žatce a 27. 2. 2013 náhle zemřel ve věku nedožitých 86 let Alexandr Všecka z Jadvipoľa, bytem Žatec.

Chtěla bych opravit věk našeho zesnulého pana faráře, který byl v minulém čísle uveden 67 let. Správně by se v červnu dožil 66 let. Dne 8. února jsme se s ním ve velkém počtu v našem pravoslavném chrámu v Žatci zarmoucení rozloučili pod vedením Právského Vladky Křištofa a ThDr. Jaroslava Šuranského, který je rodákem z Volyně. On a mnozí duchovní hodnostáři církvi pravoslavných se s

ním přijeli rozloučit. Budeme na něj s úctou a láskou vzpomínat.

Všem těmto zemřelým odpočinku lehkého dej Pane, a pozůstalým rodinám upřímnou soustrast projevuje

Kamila Ondrová

Vážený pane, zasilám Vám oznámení o úmrtí mé maminky **Heleny Kysilkové Jeníčkové** která 16. 2. 2013 zemřela.

Znám celou historii volyňských Čechů, jako bych tam měla i já kořeny. Maminka mi hodně vyprávěla o životě v Hlinsku, dokonce v r. 1968 jsme navštívili s rodinou Ukrajinu a města, kde vyrůstala. Vše bylo značně zdevastované. Češi tam udělali v minulosti moc dobrého. V podstatě těm Ukrajincům ukázali, jak se dá žít, jelikož domorodci byli dost primitivní.

Zpravodaj jí připomínal chvíle jejího dětství a mládí a je dobře, že vychází. Škoda, že za socialismu to nešlo. Volyňáci vždy drželi spolu, byli čestní a pracovití lidé a scházeli se rádi. Děláte dobrou věc.

Maminka nám bude moc chybět, 7. 4. 2013 by se dožila 84 let.

Alena Matušná dcera

Tiskový fond

Chomutov: Minule chybně Věra Sasíková, má být Sasínková!

bez urč. reg.: Dagmar Polívková 400 Kč; Mečislav Mimra 200 Kč; **Žatec:** Emilie Nechmačová Karlovy Vary 200Kč; Emil Kopp Žatec 300 Kč; Jiří Končický Most 200 Kč; Marie Potužáková Louny 200 Kč; Božena Hodalová Praha 100 Kč; Evženie Michalíčková Žatec 100 Kč; Marie Sochorová Žatec 200 Kč; Melanie Junková Soběchleby 300 Kč; Růžena Jankovcová Žatec 100 Kč; Božena Řehořová Žatec 200 Kč; Věra Moravcová Žatec 100 Kč; Slavěna Šimková Kryry 100 Kč; Jaroslav Šulc Podbořany 200 Kč; Miroslava Sýbková Kryry 100 Kč.

Praha: JUDr. Václav Mastný Praha 200 Kč; Jaroslava Filandrová Praha 200 Kč; Marie Tůmová Praha 200 Kč; Zina Štillerová Přelíc 200 Kč; Jiří Fencka Chomutov 100 Kč; Jiřina Janatová Roztoky u Prahy 300 Kč; Rostislav Kaufman Náchod 200 Kč; Josef Fiala Slavný 100 Kč; Raisa Frantálková Praha 100 Kč; Josef Holý Nové Město n/Metují 300 Kč.

Chomutov: Zdeňka Kochanová Údlice 50 Kč; Marie Zýková Kadaň 300 Kč; Emilie Sršňová Chomutov 200 Kč; Luba Rösslerová Droužkovice 100 Kč; Marie Menšíková Lažany 300 Kč.

Litoměřice: Václav Beneš Litoměřice 200 Kč; Jaroslav Vyletal Ústí n/Labem 200 Kč; Helena Urbánková Litoměřice 200 Kč; Renata Hyngarová Ústí n/Labem 150 Kč; Ing. Miroslav Grindler Česká Lípa 500 Kč.

Mar. Lázně: Marie Skljarenková Mariánské Lázně 200 Kč.

Moravskoslezský: Emilie Kubínová Krnov 100 Kč; Jaroslav Řehounek Fulnek 300 Kč; Marie Ziranková Třebom 500 Kč.

Šumperk: Václav Fric Vikýřovice 200 Kč; Slavěna Eliášová Šumperk 200 Kč; manž. Cinegrovi Libina 300 Kč;

Brno: Marie Pechalová Brno 200 Kč; Amálie Svobodová Jaroměřice 300 Kč.

K.Vary: Anna Englická Horní Tašovice 1.000 Kč; Světlana Smolínová Karlovy Vary 1.000 Kč; Emilie Brtková Karlovy Vary 200 Kč.

Uničov: Václav Laurin Uničov 300 Kč; Miroslav Zahradníček Medlov 300 Kč;

Mohelnice: Anna Linhartová Mohelnice 100 Kč.

Teplice: Antonie Janečková Teplice 200 Kč; MUDr. Evžen Černý Teplice 300 Kč; Alexandr Roušal Teplice 1.000 Kč.

Rakovník: Věra Wachtlová Kněžves 200 Kč; Anna Pitrová Šanov 100 Kč; Bohumila Marešová Šanov 200 Kč.

Šternberk: Viktor Ráza Šternberk 300 Kč.

Olomouc: Božena Turková Medlov 100 Kč.

Domažlice: Jiří Volný Pivoň 500 Kč.

Cheb: Vladimír Slevinský Nový Kostel 200 Kč.

Zahraniční členové zaslali na úhradu členského a na tisk: Reverend Josef Novák Kanada velkorýsý příspěvek 100 USD; Ludmila Raicin Berlín 500 Kč; Jiří Raicin USA 500 Kč.

Mimořádný příspěvek na dokument ČT: region Broumov: Václav Minařík Broumov 200 Kč; Alexandr Stejskal Broumov 200 Kč.

Děkujeme

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československé obchodní banky a.s., Poštovní spořitelna, Roztylská 1, 225 95 Praha. Dary můžete posílat na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Podhájek 68/V, 471 24 Mimoň, mobil: 728 351 726, mail: m.necasova@seznam.cz. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu hospodářky. Děkujeme!

Tiráž: Vydává „Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel“ pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají autoři příspěvků. Vychází jako občasník. Šéfredaktor: Lubomír Sazeček. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte do konce každého měsíce na adr.: Lubomír Sazeček, Stamicova 288/3, 623 00 Brno, nebo e-mailovou adresu: sazecek@email.cz, tel.: Vodafone: 776 310 958, O2: 723 520 715. Podávání zásilek povoleno Česká pošta, a.s. odštěpným závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Stránky Sdružení vlastníků pozemků: www.vpnvosv.cz, Stránky SČVP: www.scvp.eu, **Toto číslo vyšlo 05. 03. 2013**